

**RADA
EVROPSKÉ UNIE**

**Brusel 30. června 2009 (01.07)
(OR. en)**

11572/09

ENV 482

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Jordi AYET PUIGARNAU, ředitel, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	26. června 2009
Příjemce:	Javier SOLANA, generální tajemník, vysoký představitel
Předmět:	Zpráva Komise Radě a Evropskému parlamentu o provádění nařízení Rady (EHS) č. 259/93 ze dne 1. února 1993 o dozoru nad přepravou odpadů v rámci Evropského společenství, do něj a z něj a o její kontrole Produkce, zpracování a přeshraniční přeprava nebezpečných a jiných odpadů v členských státech Evropské unie v letech 2001–2006

Delegace naleznou v příloze dokument Komise KOM(2009) 282 v konečném znění.

Příloha: KOM(2009) 282 v konečném znění

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 24.6.2009

KOM(2009) 282 v konečném znění

ZPRÁVA KOMISE RADĚ A EVROPSKÉMU PARLAMENTU

**o provádění nařízení Rady (EHS) č. 259/93 ze dne 1. února 1993 o dozoru nad
přepřavou odpadů v rámci Evropského společenství, do něj a z něj a o její kontrole**

**Produkce, zpracování a přeshraniční přeprava nebezpečných a jiných odpadů
v členských státech Evropské unie v letech 2001–2006**

{SEK(2009) 811}

ZPRÁVA KOMISE RADĚ A EVROPSKÉMU PARLAMENTU

**o provádění nařízení Rady (EHS) č. 259/93 ze dne 1. února 1993 o doзору nad
přpravou odpadů v rámci Evropského společenství, do něj a z něj a o její kontrole**

**Produkce, zpracování a přeshraniční přeprava nebezpečných a jiných odpadů
v členských státech Evropské unie v letech 2001–2006**

{SEK(2009) 811}

SOUHRNNÁ ZPRÁVA:
VÝVOJ V OBLASTI PRODUKCE, ZPRACOVÁNÍ A PŘEPRAVY NEBEZPEČNÝCH
A JINÝCH ODPADŮ V ČLENSKÝCH STÁTECH EU,
2001–2006

1. Úvod

Vývoz a dovoz odpadů se na mezinárodní úrovni řídí Basilejskou úmluvou o kontrole pohybu nebezpečných odpadů přes hranice států a jejich zneškodňování ze dne 22. března 1989. Evropské společenství je stranou této úmluvy a provedlo ji do svých právních předpisů nařízením Rady (EHS) č. 259/93¹, takzvaným nařízením o přepravě odpadů. Smyslem tohoto nařízení je uspořádat dozor nad přepravou odpadů a její kontrolu způsobem, který zohlední nutnost uchovávání, ochrany a zlepšování kvality životního prostředí a lidského zdraví.

Na základě hlavních zásad strategie Společenství pro oblast nakládání s odpady nařízení stanoví řadu pravidel, která by měla Společenství jako celku umožnit soběstačnost při odstraňování odpadů a členským státům zároveň umožnit, aby dosahovaly tohoto cíle jednotlivě, s ohledem na zeměpisné podmínky a na potřebu mít pro určité typy odpadů specializovaná zařízení.

Nařízení zavedlo řadu opatření pro dosažení kontroly nad přepravou odpadů v rámci Společenství, z něj a do něj. Zejména:

- zavádí společné definice a terminologii pro oblast přepravy odpadů;
- stanoví pravidla pro vývoz, dovoz a tranzit odpadů za účelem odstranění nebo využití;
- stanoví, které informace jsou členské státy a Komise povinny poskytovat.

Článek 41 nařízení stanoví:

- (1) „Před koncem každého kalendářního roku vypracují členské státy zprávu podle čl. 13 odst. 3 Basilejské úmluvy a zašlou ji sekretariátu Basilejské úmluvy a její kopii zašlou Komisi.
- (2) Komise na základě těchto zpráv vypracuje každé tři roky zprávu o provádění tohoto nařízení Společenstvím a jeho členskými státy. K tomuto účelu si může vyžádat doplňující informace podle článku 6 směrnice 91/692/EHS.“

První zpráva Komise o přeshraniční přepravě odpadů zahrnující roky 1997–2000² byla zveřejněna v roce 2006. Většina členských států zaslala Komisi výroční zprávy za období 2001–2006 do konce roku 2008. Tabulka v obecném úvodu průvodního pracovního dokumentu obsahuje seznam členských států (EU-25; bez Bulharska a Rumunska). Tato tabulka odráží reakce členských států na jejich informační povinnosti.

¹ Ze dne 1. února 1993 o dozoru nad přepravou odpadů v rámci Evropského společenství, do něj a z něj a o její kontrole, Úř. věst. L 30, 6.2.1993, s. 1, zrušené novým nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 ze dne 14. června 2006 o přepravě odpadů, které je použitelné ode dne 12. července 2007. Toto šetření se nového nařízení netýká.

² Zpráva Komise Radě a Evropskému parlamentu o provádění nařízení Rady (EHS) č. 259/93 ze dne 1. února 1993 o dozoru nad přepravou odpadů v rámci Evropského společenství, do něj a z něj a o její kontrole. Produkce, zpracování a přeshraniční přeprava nebezpečných a jiných odpadů v členských státech Evropské unie, 1997–2000 {SEK(2006) 1053}, 1.8.2006.

Dotazník sekretariátu Basilejské úmluvy obsahuje otázky týkající se zákonných ustanovení, provádění a opatření pro ochranu životního prostředí. Na základě čl. 41 odst. 2 přijala Komise v roce 1999 rozhodnutí³, které požaduje, aby členské státy poskytly doplňující informace formou dotazníku. Dotazník Komise obsahuje především otázky týkající se omezení přepravy, monitorování, opatření proti nedovolené přepravě a finančního krytí. Na rozdíl od první zprávy Komise tato zpráva již zahrnuje informace ze zmíněného dotazníku (viz pracovní dokument, obecný úvod).

Oddíl 2 zprávy obsahuje analýzu formy i obsahu odpovědí členských států. Podrobnější informace o připomínkách členských států k oběma dotazníkům jsou k dispozici v oddílech B a E pracovního dokumentu. Z kvantitativních údajů členských států o produkci, zpracování a přepravě odpadů budou následně vyvozeny hlavní závěry. Základní údaje jsou k dispozici v oddíle A pracovního dokumentu.

Je třeba poznamenat, že Basilejská úmluva používá pojmy „dovoz“ a „vývoz“ pro každou přepravu do a z jakékoli jednotlivé země, která je stranou této úmluvy. Právní předpisy EU používají tyto pojmy pouze v souvislosti s přepravou do a z Evropské unie jako celku; v této zprávě se proto nepoužívají k odkazu na přepravu mezi členskými státy. V zájmu srozumitelnosti se však objevují v citacích a příležitostně jsou použity pro přepravu odpadů obecně. V pracovním dokumentu se však oba pojmy objevují ve smyslu, v jakém se používají v Basilejské úmluvě.

2. PODÁVÁNÍ ZPRÁV ČLENSKÝMI STÁTY

Pro tuto zprávu byly využity všechny odpovědi členských států na dotazník podle Basilejské úmluvy i dotazník Komise pro roky 2001–2006. Jako referenční rok byl vybrán rok 2004, jelikož na konci roku 2008 dosud chyběly některé důležité zprávy pro roky 2005/2006. Vzhledem k jejich významu však byly pokud možno zahrnuty všechny kvantitativní údaje a jsou uvedeny agregáty rovněž pro rok 2005. Z celkem 300 možných odpovědí bylo obdrženo 219 reakcí obsahujících odpovědi ano/ne, slovní vysvětlení a údaje. Tato zpětná vazba se ukázala jako dostatečná pro účely kvalitativní a kvantitativní analýzy.

Míra odpovědí na dotazník podle Basilejské úmluvy činila 73 % a míra odpovědí na dotazník Komise činila 67 %. Další 4 % shromážděných odpovědí na složitější dotazník podle Basilejské úmluvy byla neúplná nebo nepoužitelná. Kvantitativní analýza údajů o odpadech vyžaduje, aby byly primární údaje poskytnuty v konzistentním formátu. Většina odpovědí byla předána elektronicky, ačkoli v některých případech pouze na výslovný dotaz. V přehledné tabulce jsou všechny zcela vyplněné a použitelné dotazníky označeny písmenem „Y“, zatímco zbytek vrácených dotazníků je označen písmenem „P“ (viz pracovní dokument, obecný úvod).

Většina zpráv byla poskytnuta jeden až dva roky po referenčním roce. V mnoha případech členské státy údaje v pozdějších zprávách opravily. Co se týká 31 % dotazníků Komise, které byly zařazeny do kategorie „chybějící“, je nutno podotknout, že před rokem 2004 nebyly „nové“ členské státy EU (EU-10) povinny poskytnout odpověď. Kvantitativní údaje pro Maltu v této zprávě chybí, jelikož Malta nepředložila zprávu podle Basilejské úmluvy. Řecko neposkytlo odpovědi na dotazník Komise pro roky v období 2001–2006. Ve velmi málo případech byly chybějící údaje doplněny pomocí informací pro okolní roky.

Kvalita odpovědí byla proměnlivá. Zprávy o zvláštních událostech/nehodách a/nebo zastavené nedovolené přepravě odpadů byly nekonzistentní a pravděpodobně nereálné. Někdy

³ Rozhodnutí Komise 1999/412/ES ze dne 3. června 1999, Úř. věst. L 156, 23.6.1999, s. 37.

nebylo zřejmé, zda došlo k nedovolené přepravě, či nikoli nebo zda se stav poznatků nepovažoval za dostatečný. Podrobná tvrzení členských států jako Finsko, Německo, Irsko a Spojené království naznačují, že to představuje důležitý prvek pro budoucí zlepšení (viz oddíl B tabulka 9).

Všechny odpovídající členské státy rozsáhle informovaly o opatřeních k omezení produkce odpadů. Opatření se zaměřovala především na právní předpisy, poté následovaly vnitrostátní strategie (viz oddíl B, otázka č. 5). Opatření, která byla přijata k omezení přepravy odpadů, byla méně častá (viz oddíl B, otázka č. 6 a oddíl E). Základní správní údaje byly celkově úplné a přesné (viz oddíl B, otázky č. 4, 7, tabulky 1, 2, 3, oddíl C a oddíl E).

Šetření neodhalilo žádné významné rozdíly mezi EU-15 (15 „starých“ členských států) a EU-10, co se týká úplnosti, včasnosti a kvality jejich výročních zpráv.

3. PRODUKCE NEBEZPEČNÝCH ODPADŮ

V dotaznících podle Basilejské úmluvy se od všech zemí žádá, aby poskytly informace o celkovém množství vyprodukovaných nebezpečných odpadů a „jiných odpadů“. „Jinými odpady“ se v této souvislosti rozumí odpady shromažďované z domácností a zbytky vznikající při spalování odpadů z domácností, což jsou dvě kategorie odpadů vyžadujících zvláštní pozornost a podléhajících podle Basilejské úmluvy obdobné kontrole jako nebezpečné odpady (příloha II úmluvy, položky Y46 a Y47)⁴. Nebezpečné odpady jsou vymezeny na základě seznamu toků odpadů, resp. jejich složek (položky Y1-18 a Y19-45) a některých nebezpečných vlastností (příloha III). Je-li však nějaký odpad považován podle vnitrostátních právních předpisů vyvážejícího, dovážejícího nebo tranzitního státu za nebezpečný, spadá pod tuto definici i pro účely úmluvy.

Všechny členské státy kromě Malty poskytly informace o celkové produkci nebezpečných odpadů. V porovnání s první zprávou Komise se údaje o produkci odpadů zlepšily (viz oddíl A, tabulka 1); do velké míry byly omezeny doplňkové údaje a extrapolace.

Stejně jako v předchozích letech mělo největší množství nebezpečných odpadů Německo. Patrný nárůst až ke stálému ročnímu množství přibližně 19 milionů tun od roku 2002 souvisí se zavedením nového evropského seznamu odpadů. V období 2001–2006 vyprodukovaly největší množství odpadů Německo, Estonsko, Francie, Itálie a Spojené království a množství odpadů významně vzrostlo v Nizozemsku a Belgii (viz oddíl A, tabulka 1). Co se týká produkce odpadů na jednoho obyvatele, v roce 2005 opět vedly Belgie a Nizozemsko; při zohlednění delšího období jsou v čele Německo a Finsko. Nejnižší množství na jednoho obyvatele bylo zaznamenáno v Lotyšsku, Litvě, Portugalsku a Řecku (viz oddíl A, tabulka 2).

Je obtížné posoudit chronologický vývoj, jelikož některé členské státy nahlásily v období 2001–2006 významný nárůst. Tento vývoj neodráží nutně skutečný nárůst produkce odpadů; může souviset rovněž se změnami v právních předpisech o odpadech. Aritmetický růst množství nebezpečných odpadů vyprodukovaných v EU-15 v období mezi roky 2000 a 2005 činí 22 % (to odpovídá 4 % ročně), zatímco pro celé Společenství (EU-25) činí pouze 10 %. Z dostupných údajů rovněž vyplývá, že množství nebezpečných odpadů vyprodukovaných v EU-25 nebylo významně vyšší než v roce 2002. Produkce nebezpečných odpadů na jednoho obyvatele v EU-25 činila přibližně 140 kg ročně (kompletní tabulky jsou k dispozici pouze pro roky 2003 a 2005) s vyšší průměrnou hodnotou v nových členských státech.

⁴ Viz oddíl D průvodního pracovního dokumentu.

Kódy Y pro odpady podle Basilejské úmluvy byly v členských státech používány velmi odlišně; mezinárodní srovnání proto není smysluplné (vybrané příklady viz oddíl A, tabulka 3). Některé členské státy, například Dánsko a Litva, oznámily téměř výhradně odpady shromažďované z domácností (Y46) a zbytky vznikající při spalování odpadů z domácností (Y47).

4. PŘEPRAVA NEBEZPEČNÝCH ODPADŮ Z ČLENSKÝCH STÁTŮ

Přeshraniční přeprava odpadů se musí vypořádat s potenciálně protichůdnými zásadami blízkosti produkce a zpracování odpadů, soběstačnosti na úrovni Společenství a jednotlivých členských států a spolehlivým odstraňováním odpadů. Ne všechny členské státy mají dostatečné kapacity k tomu, aby se vyrovnaly s vlastními odpady (viz oddíl B, tabulky 2 a 3). Pro určité toky odpadů jsou zapotřebí specializovaná zařízení umožňující využití nebo odstranění těchto odpadů způsobem šetrným k životnímu prostředí. Údaje o přeshraniční přepravě nebezpečných odpadů mezi členskými státy jsou proto ukazatelem úrovně nakládání s odpady ve Společenství.

Všechny členské státy kromě Malty poskytly informace o přepravě nebezpečných odpadů za hranice („vývozu“ ve smyslu Basilejské úmluvy) za nejméně čtyři roky v období 2001–2005; údaje pro rok 2005 jsou úplné. Z údajů, které jsou nyní k dispozici pro období 1997–2000, vyplývá, že odpovídající údaje v první zprávě Komise byly příliš vysoké. To lze vysvětlit ucelenějším datovým archívem a rovněž opravami, které provedly členské státy.

Přeprava nebezpečných odpadů z členských států vykazuje jednoznačnou tendenci. V období 1997–2001 se množství zdvojnásobilo a od roku 2001 do roku 2005 je opět téměř dvojnásobné. Celkové množství odpadů pro EU-25 v roce 2005 činilo 5,6 milionu tun, přičemž podíl přepravený z EU-10 je pouze okrajový a činí 3 % (viz oddíl A, tabulka 4).

V roce 2005 bylo zdaleka největším „vývozcem“ Nizozemsko, u nějž „vývoz“ vzrostl z 241 000 tun v roce 1997 na 2,6 milionu tun v roce 2005. Na druhém místě byla Belgie a za ní následovaly Itálie, Francie a Irsko. Německo, které bylo v roce 1997 na prvním místě s množstvím 601 000 tun, v poslední době vykazovalo stálé či dokonce mírně klesající množství. Přeprava z Německa byla v roce 2005 o 70 % nižší než v roce 1997. Nizozemsko je rovněž na předním místě, pokud jde o přepravu odpadů za hranice v kilogramech na jednoho obyvatele; za ním následují Lucembursko, Belgie, Irsko a Litva (viz oddíl A, tabulka 5).

V první zprávě Komise bylo uvedeno, že menší země vyvážejí více svých nebezpečných odpadů za hranice, protože nemají dostatek zařízení na jejich zpracování. V posledních několika letech však nebyla pro EU-25 zaznamenána žádná jednoznačná tendence. Česká republika, Estonsko, Řecko, Lotyšsko, Polsko a Slovensko vyvezly v roce 2005 podstatně nižší množství na jednoho obyvatele, zatímco „vývoz“ Itálie se neustále zvyšuje.

V roce 2005 bylo 91 % nebezpečných odpadů Společenství zpracováno v zemi původu. K zemím s velmi vysokou mírou „vývozu“ ve výši přibližně 50 % patří Lucembursko, Nizozemsko, Belgie, Irsko (viz oddíl A, obr. 6) a případně Portugalsko (viz oddíl A, tabulka 1 pro roky 2001 a 2003).

Na rozdíl od zjištění v předchozí zprávě Komise pro období 1997–2000 období od roku 1997 do roku 2005 ukazuje, že podíl oznámené přepravy „jiných odpadů“ ve smyslu Basilejské úmluvy (tj. směsný odpad z domácností a zbytky vznikající při spalování odpadů z domácností) z EU-15 i EU-25 byl v rozmezí od 40 % do 50 % (viz oddíl A, tabulky 4 a 7).

Pokud jde o kategorie odpadů na základě kódů Y podle Basilejské úmluvy, je třeba poukázat na to, že řada členských států vykazovala své „vyvezené“ odpady přesněji než v minulých

letech. Kombinace kódů Y („smíšené označení“) se prakticky nepoužívala. Odpad bez specifikace („nezařazený“) byl přepraven z Německa a Irska (v roce 2005 na něj připadlo více než 50 % přepravy), Nizozemska, Francie, Itálie a Dánska (viz oddíl A, obr. 9 a tabulka 9).

Konkrétní údaje deseti zemí z EU-15 o přepravě odpadů za hranice s přiřazenými kódy Y ukazují, že dočasný nárůst „nezařazených“ odpadů mezi rokem 1997 a 2000 nepokračoval a dokonce došlo k obratu, zatímco skupina Y1-18 se od roku 1997 trvale zvyšovala a v období 2004/2005 již představovala největší podíl „vývozu“ (viz oddíl A, obr. 10 a tabulka 10).

Velké množství nebezpečných a jiných odpadů přepravených z členských států (EU-15 i EU-25) bylo využito (viz oddíl A, tabulky 11 a 12). V roce 2004 a 2005 bylo využito 78 % přepravených odpadů EU-15. Vysoké procentuální podíly a celkové množství odpadů přepravených do zahraničí za účelem využití pochází z Nizozemska, Německa, Belgie a Francie. V roce 2005 přepravovaly Portugalsko, Řecko, Slovinsko a Dánsko převážně odpady určené k odstranění, ačkoli pro statistiky EU je důležité pouze velké množství přepravené z Dánska. Itálie přepravila do zahraničí více než 1 milion tun odpadů, z toho 45 % za účelem odstranění. Podíl „vyvezených“ odpadů určených k využití v porovnání s odpady určenými k odstranění není přímým ukazatelem úrovně nakládání s odpady v členských státech, jelikož většina odpadů je zpracována v zemi původu (např. v Itálii to v roce 2005 činilo 90 %).

Jak již bylo uvedeno v první zprávě Komise, přeprava nebezpečných odpadů z členských států je omezena. Vývoz odpadů určených k odstranění do jiných zemí než členských států EU nebo zemí ESVO a nebezpečných odpadů určených k využití do jiných zemí než zemí OECD je podle nového nařízení o přepravě odpadů⁵ zakázán. Ve svých zprávách pro sekretariát Basilejské úmluvy členské státy poskytly informace o zemi určení vyvezených nebezpečných odpadů. Podle těchto zpráv mířila velká většina nebezpečných odpadů a jiných odpadů přepravených přes hranice od roku 1997 do roku 2005 do jiných členských států EU. V období 2000–2005 zůstalo více než 90 % přepravovaných odpadů v EU-15; nejméně 98 % přepravených odpadů EU-15 od roku 2001 bylo určeno pro EU-25 a země ESVO (viz oddíl A, tabulka 14). To znamená, že zásady blízkosti a soběstačnosti získaly v posledních několika letech na oblibě.

Situaci v nových členských státech lze obtížně posoudit kvůli významně menšímu množství přepravených odpadů (viz oddíl A, tabulka 7) a kratšímu období monitorování. Ačkoli v průměru mířila většina odpadů přepravených z EU-10 v období 2000–2005 do členských států EU-15, nápadně vysoký podíl přepravy mířil z EU-10 rovněž do jiných zemí než země OECD. Budoucí analýzy ukáží, zda od přistoupení EU-10 došlo k opačnému trendu (jak naznačují údaje pro rok 2004/2005) a zda se zvyšuje přeprava odpadů do EU-25.

5. PŘEPRAVA NEBEZPEČNÝCH ODPADŮ DO ČLENSKÝCH STÁTŮ

Všechny členské státy kromě Kypru, Litvy a Malty poskytly informace o přepravě nebezpečných odpadů ze zahraničí („dovozu“ ve smyslu Basilejské úmluvy), ačkoli celková kvalita údajů byla jednoznačně nižší než v případě „vývozu“. V případě nových členských států je k dispozici málo informací, ačkoli údaje pro rok 2005 jsou úplné (s výjimkou výše uvedených zemí). Podobně jako u přepravy z členských států se zvýšilo rovněž množství nebezpečných odpadů přepravených do členských států. Nahlášené celkové množství „dovozu“ je vždy o jednu třetinu nižší než „vývoz“, ačkoli z porovnání údajů vyplývá, že

⁵ Viz poznámka pod čarou č. 1.

dostupné údaje o „dovozu“ jsou věrohodné. Stejně jako u přepravy za hranice hrají členské státy EU-10 menší roli (viz oddíl A, tabulka 15). V roce 2005 bylo 3,5 milionu tun nebezpečných odpadů vykázáno jako odpady přepravené do EU-25.

V období 2000–2005 byly zeměmi EU, které přijaly největší množství odpadů ze zahraničí, Německo, Belgie, Francie a Nizozemsko. Jejich podíl na celkovém množství odpadů přepravených do Společenství v roce 2005 činil 80 %. V roce 2004 překročil německý „dovoz“ poprvé 1 milion tun. Belgie je na předním místě, co se týká přepravy nebezpečných odpadů ze zahraničí na jednoho obyvatele; za ní následovalo Nizozemsko, Švédsko, Německo a Dánsko (viz oddíl A, tabulka 16). Mezi členskými státy s nižším objemem „dovozu“ převládají menší země, pravděpodobně kvůli nedostatečné kapacitě pro odstraňování odpadů.

Od roku 1999 vykazovala velký podíl přeprava „jiných odpadů“ do Společenství (viz oddíl A, tabulky 15 a 17). Přibližně 78 %, tj. 4,6 milionu tun, veškeré přepravy odpadů do Německa v roce 2005 bylo zařazeno do kategorie „jiné odpady“. Na rozdíl od údajů pro EU-25 pro samotný „dovoz“ a „vývoz“ nebezpečných odpadů jsou příslušné kombinované údaje pro nebezpečné odpady a „jiné odpady“ velice podobné (viz oddíl A, tabulky 5 a 15 v porovnání s tabulkami 7 a 17).

Co se týká kódů Y odpadů přepravených do členských států, převládaly odpady bez specifikace („nezařazené“); kombinace kódů Y („smíšené označení“) nebyla opět prakticky využita. Odpady bez specifikace byly přepravovány zejména do Německa, Itálie, Francie, Švédska a Spojeného království. V roce 2005 představovaly „nezařazené“ odpady přibližně 60 % veškeré přepravy do Společenství, Y1-18 20 %, Y19-45 13 % a Y46-47 6 % (viz oddíl A, tabulka 19). Velké množství „nezařazených“ odpadů naznačuje, že kódy Y obsažené v příloze I Basilejské úmluvy nepostačují k popisu veškerých možných toků nebezpečných odpadů. Z tohoto důvodu konference stran Basilejské úmluvy ve svém rozhodnutí IV/9 usuzovala, že kódy uvedené v seznamu A přílohy VIII a seznamu B přílohy IX Basilejské úmluvy poskytují dostatečné prostředky k snadnějšímu provádění úmluvy, přičemž dotazník podle Basilejské úmluvy umožňuje vykazování těchto kódů. Ve svém rozhodnutí VIII/15 se mimoto strany úmluvy dohodly na postupu přezkumu nebo úpravy výše uvedených seznamů, bude-li to nezbytné.

Údaje z deseti členských států o přepravě odpadů ze zahraničí s přiřazenými kódy Y ukazují v letech 1997–2005 u všech skupin poměrně stálý růst. K největšímu nárůstu došlo u skupiny „nezařazených“ odpadů. Na tuto skupinu připadla více než polovina veškerého „dovozu“ od roku 2001, zejména kvůli množství nezařazených odpadů přepravených do Německa.

Velká část odpadů přepravených do členských států byla využita. V období 2001–2005 byla míra využití dokonce ještě vyšší než v předchozích letech; průměrně bylo využito 85 % odpadů přepravených do EU-15, to znamená celkové množství přibližně 40 milionů tun (viz oddíl A, tabulka 21). Stejně tak se zvýšila přeprava odpadů určených k odstranění ze zahraničí, ačkoli z mnohem nižší počáteční úrovně.

Z dostupných údajů vyplývají značné rozdíly mezi jednotlivými členskými státy, co se týká podílu odpadů určených k využití v porovnání s množstvím odpadů určených k odstranění (viz oddíl A, obr. 22). V roce 2005 bylo přibližně 38 % odpadů přepravených do Rakouska určeno k odstranění, zatímco ve Finsku, Lucembursku a Španělsku tento údaj překračuje 50 %. Německo s 631 000 tunami vykázalo nejvyšší objem „dovezených“ odpadů určených k odstranění, ačkoli to představuje pouze 13 % německého „dovozu“ odpadů v roce 2005. Výše uvedené vysoké údaje v případě odstranění mohou být zapříčiněny existencí zvláštních zařízení na zpracování odpadů v „dovážejících“ zemích.

Jak bylo uvedeno v první zprávě Komise, přeprava nebezpečných odpadů do členských států podléhá určitým omezením, ačkoli tato jsou méně přísná než omezení vývozu. Ve svých zprávách členské státy poskytly informace o zemi původu dovezených nebezpečných odpadů.

Podle těchto zpráv pocházela v období 1997–2005 velmi velká část (průměrně 89 % pro EU-15) odpadů přepravených do členských států z jiných členských států. Tato míra se během celého období změnila pouze okrajově. Nejméně 96 % pocházelo z EU-25 a zemí ESVO, zatímco pouze 1 % pocházelo z jiných zemí než země OECD (viz oddíl A, tabulka 24). To je v souladu se zásadami blízkosti a soběstačnosti na úrovni Společenství.

6. SHRNUTÍ A DOPORUČENÍ

Na základě zpráv obdržených od členských států lze vyvodit tyto závěry:

• Podávání zpráv

Členské státy obecně poskytly dostatečné informace o přepravě odpadů ve Společenství, z něj a do něj. Míra odpovědí u obou dotazníků činila okolo 70 %. Poměrně vysoký počet odpovědí na dotazník podle Basilejské úmluvy byl chybný. Většina zpráv byla předložena 1 až 2 roky po referenčním roce. Členské státy zjevně nepovažují čl. 41 odst. 1 nařízení za zákonnou lhůtu.

Problémy při předávání a vyhodnocování kvantitativních údajů naznačují, že je nutný standardnější přístup k shromažďování a předávání údajů srovnatelný s požadavky nařízení o přepravě odpadů. Mezi EU-15 a EU-10 neexistovaly s ohledem na jejich zprávy žádné významné rozdíly, ačkoli pro EU-10 je k dispozici velmi málo informací o přepravě ze zahraničí.

• Kvalita údajů

Kvalita odpovědí byla proměnlivá. Až na několik málo výjimek nebyly informace o událostech/nehodách a/nebo nedovolené přepravě přiměřené. Zdá se, že v této oblasti je v budoucnu naprosto nezbytné zlepšení.

Celková kvalita údajů byla u „vývozu“ odpadů vyšší než u „dovozu“; ze srovnání údajů však vyplývá, že údaje o „dovozu“ jsou rovněž reálné. Údaje pro období 2001–2006 jsou mnohem kvalitnější než pro předchozí období.

• Klasifikace odpadů

Členské státy používaly kódy Y pro odpady podle Basilejské úmluvy velmi odlišně a bylo vykázáno významné množství „nezařazených“ odpadů. Členské státy používaly zaměnitelné kódy ze dvou různých systémů klasifikace odpadů (evropské právní předpisy o odpadech a Basilejská úmluva).

• Produkce odpadů

Chronologický vývoj v období 2001–2006 lze obtížně posoudit, jelikož některé členské státy vykazaly významný nárůst kvůli změnám právních předpisů o odpadech. Množství nebezpečných odpadů vyprodukovaných EU-15 vzrostlo v období 2000–2005 o 22 %, tj. o 4 % ročně. Z dostupných údajů vyplývá, že množství odpadů vyprodukovaných v EU-25 se od roku 2002 významně nezvýšilo.

• Přeprava odpadů

Od roku 1997 do roku 2001 se přeprava nebezpečných odpadů z členských států zdvojnásobila a od roku 2001 do roku 2005 byla opět téměř dvojnásobná. Celkové množství

pro EU-25 v roce 2005 činilo 5,6 milionu tun. Navzdory tomuto nárůstu bylo v roce 2005 v zemi původu zpracováno 91 % nebezpečných odpadů Společenství. Obdobně se zvýšila přeprava ze zahraničí. Podle zpráv členských států EU-10 hrají tyto země při přepravě odpadů menší úlohu.

Velká část přepravených odpadů byla využita. V období 2001–2005 bylo využito průměrně 85 % odpadů přepravených do EU-15, tj. přibližně 40 milionů tun. Několik málo významných „dovozů“ odpadů určených k odstranění do EU-15 bylo zapříčiněno existencí zvláštních zařízení na zpracování odpadů v „dovážejících“ zemích.

Od roku 1997 do roku 2005 se velká většina přepravy odpadů uskutečnila v rámci EU. V období 2000–2005 zůstalo více než 90 % přepravených odpadů v EU-15; nejméně 98 % přepravy EU-15 od roku 2001 mířilo do EU-25 a zemí ESVO. Z údajů pro přepravu ze zahraničí vyplývá, že 96 % veškerého „dovozu“ EU-15 pocházelo z EU-25 a zemí ESVO, zatímco pouze 1 % pocházelo z jiných zemí než země OECD.